

EKOLOGINEN KÄDENJÄLKI 2 -hanke (OPH 8/516/2009)

Ekologinen kädenjälki 2 -hankkeen tavoitteena oli ympäristökasvatuksen ja käsityön nivominen yhteen sisältöjä, opetusmenetelmiä sekä oppimisympäristöjä kehittämällä.

Opetushallituksen rahoittamassa Ekologinen kädenjälki -hankkeessa tuotettiin julkaisu taidekasvattajille. *EKOLOGINEN KÄDENJÄLKI - materiaali taidekasvattajalle* -julkaisun pääfoorumiksi valittiin Näpsä -käsityökoulun kotisivut, josta pdf-muodossa oleva aineisto on vapaasti kaikkien käytettävissä. Julkaisun on kuvittanut kuvanveistäjä Vesa Toukoma. Sarjakuvan keinoja hyödyntävä julkaisu on helposti käytettävissä vaikka linkittämällä se suoraan www-selaimen suosikkisivuiksi.

[Linkki: *EKOLOGINEN KÄDENJÄLKI - materiaali taidekasvattajalle* -julkaisu](#)

Hankkeessa tuotettu materiaali ja pedagogiset tulokset esiteltiin Ekologinen kädenjälki -seminaarissa toukokuussa 2010 sekä siihen liittyvässä Näpsä-käsityökoulun näyttelyssä Tampereella. Lasten kulttuurikeskus Rullassa olleessa näyttelyssä esiteltiin lukuvuoden oppimiskokonaisuuksia. Näyttelyn kuviin voi tutustua Näpsä käsityökoulun Facebook -sivulla.

Kuva: Vesa Toukoma, EKOLOGINEN KÄDENJÄLKI -julkaisu, s. 17.

Mitä tehtiin

Ekologinen kädenjälki -hanke oli kaksivaiheinen. Ensimmäisen vaiheen aikana pohdimme koko opettajakunnan voimin:

- ympäristökasvatuksen ja käsityön erityisyyttä ja yhteisyyttä
- ympäristökasvatusta opetussuunnitelman perusteissa, opetusohjelman sisällä ja oppimisympäristössä.

Oppimisympäristöjen tarkastelussa ja oppimistehtävien sisällönanalyyseissä kohdistimme tarkastelun materiaaleihin sekä ympäristö-, työ- ja tuoteturvallisuuteen. Näin ekologisesta kädenjäljestä muodostui meille pian pysyvä osa arjen toteutunutta opetussuunnitelmaa.

Hankkeen toisen vaiheen aikana tuotettu Ekologinen kädenjälki -materiaali tarkasteli käsityötä ekologisten-, sosiaalisen-, kulttuurisen- ja taloudellisen kestävä kehityksen näkökulmista. Julkaisu tuo asiat lähelle ja osaksi jo olevaa lukuisin esimerkein. Ekologinen kädenjälki -taidekasvattajan materiaali on verkossa käytettävissä esimerkiksi opetustilanteissa. Painettua kierrekirjaa voi tiedustella suoraan Näpsä-käsityökoulusta.

Tulokset – oppilaitoksen toiminta

Ympäristökasvatuksen ja käsityön erityisyydet ja yhteisyydet hahmottuivat hankkeen kautta hyvin. Hankkeen myötä opittiin näkemään, että kaikki käsityö ei ole ympäristömyötäistä, ja monia totuttuja asioita tulee tarkastella uudella kriittisyydellä. Hanke antoi valmiuksia suunnata käsityökasvatusta ympäristömyötäisempään suuntaan ja toteuttaa kestävä kehityksen periaatteita. Laadittu opettajan materiaali tukee taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden opetussuunnitelman perusteiden toteutumista luoden opetukselle ympäristömyönteisiä malleja ja toimintatapoja.

Hankkeiden toteuttaminen osana jatkuvaa opetustoimintaa edellyttää motivoitunutta ja innovatiivista hankeryhmää. Tätä hanketta ovat olleet toteuttamassa Taito Pirkanmaa ry:n Näpsä-käsityökoulusta Titta Eräniitty, Outi Mannila, Minna Nio, Marja-Leena Seilo, Miisu Toukoma, Marja-Liisa Peltola, Vesa Toukoma ja Sanna Hänninen.

